

Informace z kontrolní akce č. 09/04

Majetek státu a peněžní prostředky určené na činnost veterinárních správ a ústavů

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2009 pod číslem 09/04. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ JUDr. Ing. Jiří Kalivoda.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s peněžními prostředky určenými na činnost veterinárních správ a ústavů, zejména výdaje v oblasti péče o zdraví zvířat, a dále prověřit hospodaření a nakládání s majetkem státu.

Kontrolované osoby:

Ministerstvo zemědělství; Státní veterinární správa České republiky; Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj; Krajská veterinární správa pro Středočeský kraj; Krajská veterinární správa pro Karlovarský kraj; Krajská veterinární správa pro Plzeňský kraj; Krajská veterinární správa pro Jihočeský kraj; Krajská veterinární správa pro Pardubický kraj; Krajská veterinární správa pro kraj Vysočina; Krajská veterinární správa pro Jihomoravský kraj; Krajská veterinární správa pro Moravskoslezský kraj; Státní veterinární ústav Praha; Státní veterinární ústav České Budějovice; Státní veterinární ústav Hradec Králové; Státní veterinární ústav Jihlava; Státní veterinární ústav Olomouc; Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv.

Kontrola byla prováděna v době od února do září 2009. Kontrolovaným obdobím byly roky 2007 a 2008, v případě věcných souvislostí i období předcházející a následující.

I. Úvod

1. Charakteristika kontrolovaných osob

Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“) je ústřední orgán státní správy a organizační složka státu (dále jen „OSS“) zřízená zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky. MZe podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), řídí výkon státní správy ve věcech veterinární péče. Je zřizovatelem Státní veterinární správy České republiky (dále jen „SVS“), krajských veterinárních správ a Městské veterinární správy v Praze (dále jen „KVS“), státních veterinárních ústavů (dále jen „SVÚ“) a Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (dále jen „ÚSKVBL“).

MZe v souladu s § 44 zákona č. 166/1999 Sb. vydává každoročně metodiku kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace (dále jen „Metodika“), ve které stanovuje povinné preventivní a diagnostické úkony a dále mj. určuje, které úkony státního veterinárního dozoru (dále jen „dozor“) a v jakém rozsahu budou hrazeny z prostředků státního rozpočtu (dále jen „SR“) a které a v jakém rozsahu budou hrazeny chovatelem.

SVS je OSS, správní úřad a samostatná účetní jednotka zřízená na základě zákona č. 166/1999 Sb. Podle tohoto zákona vykonává státní správu v oblasti veterinární péče a řídí a koordinuje odbornou činnost čtrnácti KVS, pěti SVÚ a ÚSKVBL. SVS zabezpečuje činnosti nařízené v Metodice.

KVS jsou OSS, správní úřady a samostatné účetní jednotky zřízené ke dni 1. července 2003 na základě novely zákona č. 166/1999 Sb. Podle tohoto zákona vykonávají státní správu v oblasti veterinární péče v daném území. KVS vykonávají dohled nad činnostmi chovatelů a soukromých veterinárních lékařů, přičemž se řídí Metodikou.

SVÚ jsou státní příspěvkové organizace (dále jen „PO“) a samostatné účetní jednotky. SVÚ zabezpečují veterinární laboratorní diagnostiku v oblasti kontroly zdraví zvířat a zdravotní nezávadnosti potravin v souladu se zákonem č. 166/1999 Sb.

ÚSKVBL je OSS, správní úřad a samostatná účetní jednotka. Vykonává kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv v souladu se zákonem č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech).

2. Základní ekonomické údaje

Účetní stav dlouhodobého majetku veterinárních správ a ústavů je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Dlouhodobý majetek

(v tis. Kč)

Organizace	Dlouhodobý majetek	2007	2008
(OSS) SVS, KVS, ÚSKVBL	Celková pořizovací cena	883 245	946 157
	– z toho kontrolovaných OSS*	700 773	747 103
PO SVÚ**	Celková pořizovací cena	739 375	746 096
	– oprávk	- 343 922	- 357 859
	– zůstatková cena	395 453	388 237

Zdroj: rozvahy SVS, KVS, ÚSKVBL a SVÚ k 31. prosinci 2007 a k 31. prosinci 2008.

* Kontrole byly podrobeny SVS, ÚSKVBL a devět ze čtrnácti KVS.

** Kontrole bylo podrobeno všech pět SVÚ.

Přehled o hospodaření veterinárních správ a ústavů je uveden v tabulce č. 2 (pro OSS) a v tabulce č. 3 (pro PO).

Tabulka č. 2 – Rozpočet a plnění rozpočtu OSS

(v tis. Kč)

(OSS) SVS, KVS, ÚSKVBL	2007			2008		
	Rozpočet		Výsledek od počátku roku**	Rozpočet		Výsledek od počátku roku**
Ukazatel	schválený	po změnách		schválený	po změnách	
Příjmy celkem	183 970	183 970	286 285	183 300	183 300	254 601
– z toho příjmy kontrolovaných osob*	135 390	135 390	229 776	134 735	136 305	217 931
Běžné výdaje celkem	1 319 300	1 053 369	1 063 711	1 323 597	1 175 498	1 167 639
– z toho běžné výdaje kontrolovaných osob*	1 089 227	803 807	817 313	1 094 376	927 694	904 628
Kapitálové výdaje celkem	43 500	56 337	59 730	43 500	54 546	66 446

– z toho kapitálové výdaje kontrolovaných osob*	43 500	51 325	57 994	43 500	45 989	57 891
---	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu.

* Kontrole byly podrobeny SVS, ÚSKVBL a devět ze čtrnácti KVS.

** Celkem včetně zapojení mimorozpočtových zdrojů bez převodu do rezervního fondu.

Tabulka č. 3 – Přehled o rozpočtu PO

(v tis. Kč)

(PO) SVÚ*	2007			2008		
	Schválený rozpočet**	Rozpočet po změnách	Použito k 31. 12. 2007	Schválený rozpočet**	Rozpočet po změnách	Použito k 31. 12. 2008
Ukazatel						
Výnosy celkem	118 940		424 258	124 129		436 962
Příspěvek na provoz	15 000	303 429	298 929	15 000	305 587	304 233
Náklady celkem	398 940		422 715	421 129		434 520
Investiční dotace	15 000	41 000	41 000	15 000	39 030	39 030

Zdroj: – rozpis ukazatelů schváleného rozpočtu kapitoly 329 – *Ministerstvo zemědělství*,
– finanční vypořádání vztahů státních příspěvkových organizací,
– výkaz zisku a ztráty.

* Kontrole bylo podrobeno všech pět SVÚ.

** V rozpisu ukazatelů schváleného rozpočtu kapitoly 329 – *Ministerstvo zemědělství* nejsou ve výnosech PO zahrnuty finanční zdroje, které jsou SVÚ převáděny v průběhu rozpočtového roku z rozpočtu SVS do příspěvku na provoz SVÚ návazně na vykázané výkony, které SVÚ zajišťují pro SVS a KVS.

Kontrole byly podrobeny finanční prostředky státního rozpočtu ve výši 5 001 687 tis. Kč a majetek státu ve výši 1 135 340 tis. Kč.

Pozn.: Všechny právní předpisy jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Rozpočty veterinárních správ a ústavů

MZe stanovilo na příslušné roky rozpis ukazatelů schváleného rozpočtu pro ÚSKVBL a souhrnné rozpisy ukazatelů schváleného rozpočtu pro OSS (SVS a KVS) a PO (SVÚ).

MZe v souladu s ustanovením § 65 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), přeneslo na SVS i oprávnění stanovovat na základě rozpočtových opatření MZe pro SVS, KVS a SVÚ rozpočtové limity a upravovat tak těmito organizacím původní schválené rozpočty.

Jednalo se zejména o navyšování kapitálových výdajů a o přesun prostředků ze schváleného rozpočtu SVS do rozpočtů SVÚ jako příspěvek na provoz. Tento příspěvek určilo MZe k financování dozoru na úseku laboratorní diagnostiky, který zajišťují SVÚ pro veterinární správy. SVS navyšovala příspěvek na provoz SVÚ na základě jimi vykázaných výkonů dozoru oceněných pevnými sazbami stanovenými SVS.

Aby SVÚ dosáhly v letech 2007 a 2008 vyrovnaného výsledku hospodaření, poskytla SVS některým SVÚ příspěvky na provoz nad rámec vykázaných výkonů dozoru. Například SVS poskytla jednomu SVÚ příspěvek ve výši 8 000 tis. Kč, přestože tento veterinární ústav vykázal v roce 2007 výkony dozoru pouze ve výši 3 218 tis. Kč.

SVÚ provádí výkony dozoru hrazené ze SR a vyšetření hrazená zadavatelem. Tyto náklady nesledují odděleně, a nelze tak určit, zda SVÚ použily příspěvek na provoz pouze na krytí nákladů spojených s výkonem dozoru, nebo na krytí rozdílu objemu rozpočtovaných nákladů a výnosů hlavní činnosti.

2. Stav majetku v účetnictví

Veterinární správy a ústavy při účtování o majetku a při inventarizaci majetku a závazků v některých případech nepostupovaly v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a vyhláškou č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

2.1 Účtování o majetku

Kontrolou stavu majetku v účetnictví bylo zjištěno, že veterinární správy a ústavy nepostupovaly v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. a vyhláškou č. 505/2002 Sb. a v účetních závěrkách nevykázaly správně stav majetku. Například:

- jedna KVS nepostupovala v souladu s ustanovením § 8 odst. 1 a 6 a § 35 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., neboť účetnictví nevedla způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů a prováděla opravy v účetních záznamech předchozího účetního období, které vedly k neprůkaznosti účetnictví;
- SVS a čtyři KVS nedodržely obsahové vymezení položek rozvahy dlouhodobého majetku a nákladů v roce 2007 v celkové výši 4 092 tis. Kč a v roce 2008 v celkové výši 3 952 tis. Kč, a to například tím, že chybně zaúčtovaly výdaje na dlouhodobý majetek na účet 420 – *Služby a náklady nevýrobní povahy*, i když se jednalo o technické zhodnocení majetku, nebo tím, že na účet 022 – *Samostatné movité věci a soubory movitých věcí* účtovaly pořízení výpočetní techniky, i když ocenění jednotlivých položek nepřevyšovalo částku 40 tis. Kč.

2.2 Inventarizace

Kontrolou inventarizací k 31. prosinci 2007 a k 31. prosinci 2008 bylo zjištěno, že veterinární správy a ústavy nepostupovaly vždy v souladu s ustanoveními § 29 a § 30 zákona č. 563/1991 Sb., neboť neověřily, zda skutečný stav majetku a závazků odpovídal stavu majetku a závazků v účetnictví. Například:

- SVS, ÚSKVBL, jeden SVÚ a jedna KVS nepostupovaly v souladu s ustanovením § 29 odst. 1 zákona o účetnictví, neboť nezjišťovaly fyzickou a dokladovou inventurou skutečné stavy majetku a závazků a v účetnictví vedly dlouhodobý majetek na analytických účtech majetkových účtů v jiných hodnotách, než vykazovaly v sestavách majetkových skupin v majetkové evidenci;
- SVS, dva SVÚ a tři KVS nepostupovaly v souladu s ustanovením § 30 zákona č. 563/1991 Sb., neboť jejich inventurní soupisy neobsahovaly všechny náležitosti nutné

k tomu, aby bylo možné zjištěný majetek jednoznačně určit. Některé inventurní soupisy neobsahovaly podpisové záznamy osob odpovědných za provedení inventarizace, údaje o způsobu zjišťování skutečných stavů a údaje o okamžiku zahájení a ukončení inventury. Dále veterinární správy a ústavy nepostupovaly v souladu s ustanovením § 30 zákona o účetnictví tím, že stav majetku ke konci rozvahového dne nedoložily seznamem přírůstků a úbytků majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období, nevykázaly inventarizační rozdíly a soupisy majetku včetně ocenění vyhotovily až po provedené inventarizaci.

Účetnictví veterinárních správ a ústavů za roky 2007 a 2008 nebylo v některých případech ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 a odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb. správné a průkazné.

3. Hospodaření a nakládání s majetkem státu

Veterinární správy a ústavy při hospodaření s majetkem nepostupovaly vždy v souladu se zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, zejména při nakládání s nepotřebným majetkem a při správě a vymáhání pohledávek za rozpočtové příjmy.

3.1 Nájmy a pronájmy

Veterinární správy a ústavy pronajímaly zejména nemovitosti a nebytové prostory, a to organizačním složkám státu bezúplatně na základě zápisu a podnikatelským subjektům na základě uzavřených smluv o nájmu. Kontrolou bylo např. zjištěno, že:

- SVS nepostupovala v souladu s ustanovením § 19 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., neboť pronajímala nemovitost jiným KVS bez písemného zápisu;
- jeden SVÚ porušil § 27 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., neboť ve smlouvě nesjednal možnost ukončit užívací vztah výpovědí nebo odstoupením od smlouvy ze zákonem stanovených důvodů. Dále tento SVÚ nepostupoval v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 uvedeného zákona, neboť v letech 2007 a 2008 nevyužil možnost zvýšit nájemné soukromoprávnímu subjektu v souladu s inflační doložkou obsaženou ve smlouvě o nájmu, a neodůvodněně tak snížil výnosy z majetku;
- jiný SVÚ porušil ustanovení § 27 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb. tím, že v dodatku smlouvy o nájmu souhlasil s přenecháním majetku do podnájmu bez zřizovatelem vyhrazeného schválení;
- jedna KVS nepostupovala v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 zákona č. 219/2000 Sb., neboť budovu nevyužívala účelně a hospodárně k výkonu plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností a nerozhodla písemně o nepotřebnosti tohoto majetku. V roce 2005 se KVS přestěhovala do jiné budovy ve vlastnictví státu a pouze část původní budovy využívala jako sklad a od roku 2008 budovu nevyužívala vůbec.

3.2 Správa a vymáhání pohledávek za rozpočtové příjmy

Kontrola byla podrobena správa a vymáhání pohledávek za rozpočtové příjmy, zejména pohledávek z povinných preventivních a diagnostických úkonů hrazených majitelem po lhůtě splatnosti. Kontrolou bylo zjištěno, že:

- jedna KVS nepostupovala v souladu s ustanovením § 14 odst. 5 zákona č. 219/2000 Sb., neboť nepřihlásila pohledávky v celkové výši 288 590 Kč za úpadcem v rámci konkurzního řízení. Dále tato KVS nepostupovala při nakládání s pohledávkami v souladu s ustanoveními § 17 a § 31 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., neboť nesjednala

s dlužníkem písemnou dohodu o splátkách splatného dluhu ve výši 2 692 666 Kč s podmínkou splatnosti celého dluhu pro případ nesplnění některé splátky;

- sedm KVS neuplatňovalo úroky z prodlení v souladu s ustanovením § 14 odst. 5 zákona. KVS například chybně stanovovaly počátek doby, od které úrok počítaly, při výpočtu úroků používaly nesprávné sazby a úroky z prodlení neuplatňovaly vždy, kdy na ně vznikl nárok.

4. Hospodaření s peněžními prostředky státního rozpočtu

4.1 Výdaje státního rozpočtu v oblasti péče o zdraví zvířat a zdravotní nezávadnosti potravin

V rámci kontroly bylo na vybraném vzorku prověřeno, zda veterinární správy a ústavy postupovaly v souladu s Metodikou a zda správně vykazovaly výkony dozoru. Při kontrole bylo např. zjištěno, že:

- některé KVS schválily a uhradily některé úkony a vyšetření na infekční nemoci nad rámec rozsahu a v jiných cenách, než stanovila Metodika;
- některé SVÚ vykazaly u některých úkonů vyšší jednotkové ceny za vyšetření vzorků, než byly stanoveny SVS, s odůvodněním, že skutečné náklady na vyšetření vzorků jsou vyšší než stanovené sazby. SVS přesto, že byla veterinárními správami a ústavy informována o tom, že některé položky v sazebníku laboratorních vyšetření neodráží skutečné náklady a náročnost vyšetření vzorků, neprovedla změny v položkách sazebníku.

4.2 Náklady a výnosy jiné činnosti

MZe ve zřizovací listině povolilo jednomu SVÚ provozovat ve školicím středisku ubytovací služby jako jinou činnost. Kontrolou bylo zjištěno, že:

- SVÚ nepostupoval v letech 2007 a 2008 v souladu s ustanovením § 63 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., neboť v účetnictví nesledoval odděleně tržby a náklady na jinou činnost a ve výkazech zisku a ztráty nevykazoval náklady a výnosy v rámci jiné činnosti odděleně od hlavní činnosti. V důsledku toho SVS ve výkaznictví nevykázala hospodářské činnosti za jí řízenou PO;
- SVÚ porušil ustanovení § 95 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, neboť do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém jeho obrat z jiné činnosti překročil stanovený limit, nepodal přihlášku k registraci. V kontrolovaném období SVÚ překročil stanovený limit ke dni 30. září 2007. Do konce kontrolovaného období SVÚ přihlášku k registraci nepodal a byl registrován jako plátce daně z přidané hodnoty až po ukončení kontroly NKÚ.

4.3 Veřejné zakázky

Některé veterinární správy a ústavy při výběru zhotovitele nepostupovaly v souladu s ustanoveními zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Například:

- ÚSKVBL při posouzení nabídek nedodržel ustanovení uvedeného zákona a nevyřadil nabídky uchazečů, které neobsahovaly úplné návrhy smluv;
- jedna KVS realizovala stavební akci s odhadnutými investičními náklady ve výši 10 565 tis. Kč, kterou však neodůvodněně rozdělila a zadala jako dvě veřejné zakázky malého rozsahu. KVS dále porušila zákon tím, že nevyzvala stanovený počet uchazečů k podání nabídky a nevyžadovala prokázání splnění kvalifikace u podlimitní veřejné zakázky na nákup služeb.

5. Financování programu, činnosti MZe

MZe je správcem programu 229010 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení Ministerstva zemědělství* (dále jen „Program“) zařazeného do informačního systému programového financování (dále také „ISPROFIN“). V rámci Programu MZe zřídilo mj. podprogramy 229011 – *Pořízení, obnova a provozování ICT systému řízení MZe* a 229012 – *Reprodukce majetku MZe a organizací systému řízení resortu*, z nichž byly od 1. ledna 2003 financovány kapitálové i běžné potřeby veterinárních správ a ústavů.

5.1 Dokumentace Programu

Dokumentaci Programu vypracovalo MZe podle vyhlášky č. 40/2001 Sb. a stanovilo v ní na plánované období realizace Programu 2003–2008 systémově určené výdaje SR ve výši 3 291 886 tis. Kč. Dokumentaci Programu schválilo MF v roce 2006. Přesto MZe v letech 2003–2005 uvolnilo z Programu peněžní prostředky ve výši 1 334 216 tis. Kč, z toho veterinárním správám a ústavům ve výši 92 593 tis. Kč.

MZe v dokumentaci Programu, resp. podprogramu 229011, stanovilo, že neinvestiční potřeby budou od roku 2004 financovány v rámci běžných výdajů rozpočtu kapitoly MZe mimo režim financování Programu.

MZe přesto v letech 2007 a 2008 se souhlasem MF stanovilo SVS v rámci Programu neinvestiční výdaje SR v celkové výši 61 352 tis. Kč. MZe v této souvislosti neprovedlo doplnění dokumentace Programu, a nestanovilo tak pro použití neinvestičních prostředků věcné cíle ani jejich technicko-ekonomické zdůvodnění.

Podmínky pro čerpání peněžních prostředků SR a pro ukončení akcí stanovilo MZe v příloze rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce, rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo stanovení výdajů na financování akcí organizační složky státu (dále jen „Rozhodnutí“), ve kterých účastníkům Programu mj. stanovilo povinnost dodržovat vyhlášku č. 40/2001 Sb., resp. č. 560/2006 Sb., pokyny MF k řízení programů a provozování informačního systému programového financování a pokyny MZe.

MZe nevydalo pravidla pro poskytování a čerpání prostředků SR z Programu, přestože v dokumentaci Programu uvedlo, že je vydá.

Dokumentaci, kterou měli účastníci Programu předložit před vystavením Rozhodnutí o registraci akce (dále jen „registrační list“) a k závěrečnému vyhodnocení akce, upřesnilo MZe až v metodickém pokynu vydaném dne 31. května 2007.

V roce 2008 požádalo MZe o prodloužení realizace Programu do roku 2010 z důvodu dokončení rozpracovaných akcí. MF souhlasilo s prodloužením Programu do roku 2009.

5.2 Poskytování prostředků státního rozpočtu z Programu

Účast SR na financování programů upravuje § 12 a § 13 zákona č. 218/2000 Sb. Správce rozpočtové kapitoly registruje akce na základě investičního záměru, obsahujícího věcné, časové a finanční určení akce, technicko-ekonomické zdůvodnění, vyjádření efektivity vložených prostředků a specifikaci požadavků na zabezpečení provozu investic. Pravidla postupu správců kapitol a investorů pro přípravu, schvalování a realizaci programů a akcí

a jejich evidenci v informačním systému a pro jejich závěrečné vyhodnocování stanovilo MF vyhláškou č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, která byla od 1. ledna 2007 nahrazena vyhláškou č. 560/2006 Sb.

MZe v letech 2003–2008 stanovilo na zajištění potřeb veterinárních správ a ústavů výdaje z Programu ve výši 412 276 tis. Kč. Organizace vykázaly čerpání ve výši 408 237 tis. Kč.

Žádosti o zařazení akcí do Programu vypracované ÚSKVBL přijímalo a schvalovalo přímo MZe. Žádosti o zařazení akcí do Programu vypracované SVS, KVS a SVÚ spolu s dokumentací soustřeďovala a v návaznosti na rozpočet kapitálových výdajů pro rozpočtový rok projednávala SVS. Schválené žádosti SVS následně předávala MZe.

Většinu požadavků SVS, KVS a SVÚ zařadilo MZe do tří tzv. agregovaných akcí, ze kterých ústavy pořizovaly laboratorní vybavení a veterinární správy realizovaly stavební akce do 6 mil. Kč a pořizovaly stroje a zařízení do 2 mil. Kč. V dokumentaci Programu, v metodickém pokynu ani v jiném dokumentu MZe nestanovilo postup SVS, KVS a SVÚ při používání prostředků SR na agregované akce.

Na základě žádostí o zařazení akcí do Programu vystavovalo MZe u samostatných i agregovaných akcí registrační listy, příslušná Rozhodnutí a změny již vydaných Rozhodnutí. Na základě Rozhodnutí a jejich změn upravovalo MZe rozpočet ÚSKVBL a SVS, která investiční a běžné prostředky z Programu následně přerozdělovala úpravou limitu rozpočtových výdajů příslušným KVS a SVÚ.

Kontrola NKÚ z předložených dokladů nezjistila, že by veterinární správy a ústavy použily peněžní prostředky SR na jiný účel, než na který jim je MZe poskytlo.

Kontrolou však bylo zjištěno, že MZe v některých případech nepostupovalo v souladu s příslušnou vyhláškou o účasti SR:

- MZe vystavilo registrační listy, příslušná Rozhodnutí a změny vydaných Rozhodnutí, přestože žádosti o zařazení akcí do Programu neobsahovaly v některých případech investiční záměr (dále také „IZ“), předložené IZ nebyly vypracovány v souladu s příslušnou vyhláškou a dokumentací Programu a neobsahovaly zejména dostatečné zdůvodnění naléhavosti a priorit investice a předpokládané parametry pro pořízení a provozování investic.

Například registrace agregovaných akcí provedlo MZe v letech 2003 a 2004, přičemž předpokládalo účast SR ve výši 13 480 tis. Kč. Zařazováním dalších investičních požadavků do těchto již registrovaných akcí a vydáváním změn Rozhodnutí uvolnilo MZe v letech 2003–2008 peněžní prostředky ve výši 181 685 tis. Kč.

- MZe nedodrželo vyhlášku tím, že nestanovilo v registračních listech a vydaných Rozhodnutích technicko-ekonomické parametry akcí a u akcí, kde doba realizace byla delší než jeden rok, nestanovilo předpokládanou výši účasti SR na zabezpečení celé akce, ale pouze její výši na první rozpočtový rok. Nelze tedy vyhodnotit dosažení hodnot parametrů akcí.
- V registračních listech a Rozhodnutích agregovaných akcí uvedlo MZe jako účastníka Programu SVS, přestože nezabezpečovala přípravu a realizaci většiny investic.

Ustanovení vyhlášky uvádí, že účastníkem Programu je investor financující přípravu a realizaci akce z prostředků SR.

KVS a SVÚ, které investice realizovaly, nebyly účastníky Programu a nebylo jim vydáno Rozhodnutí, a tím ani stanoveny podmínky pro čerpání prostředků SR z Programu. Investoři v těchto případech nevěděli, do jaké registrované akce MZe jejich investiční požadavky zařadilo.

- MZe přijalo zprávy pro závěrečná vyhodnocení akcí, přestože ve většině případů neobsahovaly údaje stanovené vyhláškou, dokumentací Programu a pokynem MZe. Podle vyhlášky mělo MZe v případech, kdy zjistí závady v předložených zprávách pro závěrečná vyhodnocení akcí, na tyto nedostatky upozornit účastníka programu a určit lhůtu pro jejich odstranění.
- MZe hodnotilo zprávy pro závěrečná vyhodnocení pouze z finančního hlediska a nepřezkoumávalo dodržení závazných ukazatelů a podmínek stanovených v Rozhodnutích.

Do dne ukončení kontroly NKÚ neprovedlo MZe závěrečné vyhodnocení akce u žádné z ukončených akcí realizovaných SVS, ÚSKVBL, KVS a SVÚ v letech 2006 až 2008.

6. Financování Programu, účastníci Programu

Kontrolou 25 akcí schválených pěti účastníkům Programu bylo zjištěno, že veterinární správy a ústavy nepostupovaly vždy v souladu s příslušnou vyhláškou o účasti SR.

6.1 Žádosti, investiční záměry

Účastníci Programu k některým akcím nepředložili IZ nebo předložené IZ neobsahovaly náležitosti požadované v ustanovení § 4 vyhlášky č. 40/2001 Sb. a nebyly vyhotoveny v souladu s dokumentací Programu, jak stanoví § 5 vyhlášky č. 560/2006 Sb., a v souladu s pokynem MZe. Například:

- SVS nepředložila MZe žádosti na dvě neinvestiční akce a dále nepředložila IZ na tři agregované akce. K agregovaným akcím v každém roce realizace SVS předkládala IZ na investiční požadavky zpracované veterinárními správami a ústavami. Tyto IZ však nebyly zpracovány ke všem investicím a ve většině případů nebyly zpracovány v rozsahu dle výše uvedených předpisů.
- ÚSKVBL na dvě akce nepředložil IZ vůbec a na pět akcí nevymezil v IZ vstupní data v požadovaném rozsahu a na požadovaných formulářích.

6.2 Zprávy pro závěrečná vyhodnocení akcí

Účastníci Programu k některým akcím nepředložili zprávy pro závěrečná vyhodnocení nebo jimi předložené zprávy v některých případech neobsahovaly požadované náležitosti uvedené v ustanovení § 8 vyhlášky č. 40/2001 Sb., resp. § 6 vyhlášky č. 560/2001 Sb., v dokumentaci Programu a metodickém pokynu MZe.

Například:

- SVS nepředložila MZe zprávy pro závěrečná vyhodnocení za agregovanými akcemi. K těmto akcím předkládala závěrečná vyhodnocení zpracovaná veterinárními správami

a ústavy za provedenými investicemi v rozpočtovém roce. Tato vyhodnocení však nebyla zpracována ke všem investicím a ve většině případů nebyla zpracována v souladu s výše uvedenými předpisy. Vyhodnocení akcí provedla SVS až v rámci společného finančního vypořádání agregovaných a samostatných akcí. Jednotlivé akce tak bylo možné vyhodnotit až porovnáním součtu celkově čerpaných a poskytnutých prostředků SR.

- Jedna KVS nepředložila zprávu pro závěrečné vyhodnocení v rozsahu určeném výše uvedenými předpisy, ke zprávě nepředložila doklady, které účastníka Programu opravňují užívat stavbu, a ve zprávě uvedla chybné údaje o čerpaných výdajích za rok 2007.
- Jiná KVS u jedné akce a ÚSKVBL u sedmi akcí nepředložily zprávy pro závěrečné vyhodnocení v rozsahu určeném výše uvedenými předpisy a na určených formulářích; ÚSKVBL u dvou z těchto akcí nepředložil zprávu v závazných termínech.

7. Vnitřní kontrolní systém

MZe neprovedlo v kontrolovaném období u veterinárních správ a ústavů žádnou finanční kontrolu ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). Audity vnitřních kontrolních systémů a kontrol u veterinárních správ a ústavů prováděla SVS prostřednictvím odboru interního auditu na základě ročních plánů.

III. Shrnutí a vyhodnocení

Kontrolou bylo podrobena hospodaření s majetkem státu a peněžními prostředky státního rozpočtu u MZe a u vybraných veterinárních správ a ústavů. Kontrolována byla rovněž činnost MZe jako správce kapitoly státního rozpočtu a správce Programu financovaného ze státního rozpočtu.

Kontrolou NKÚ bylo zjištěno, že MZe při provádění činností správce Programu a veterinární správy a ústavy při účtování o majetku, při inventarizaci majetku a při čerpání prostředků státního rozpočtu na zajištění činnosti veterinární péče nepostupovaly vždy v souladu s platnými předpisy.

Při kontrole veterinárních správ a ústavů bylo v některých případech zjištěno, že:

- SVS poskytovala příspěvky na provoz SVÚ nad rámec vykázaných výkonů státního veterinárního dozoru, který zajišťují SVÚ pro veterinární správy, přestože MZe rozpočtovými opatřeními uvolnilo prostředky pouze na financování těchto výkonů;
- hradily z prostředků státního rozpočtu úkony v jiném rozsahu a v jiných cenách, než stanovilo MZe;
- postupovaly v rozporu se zákonem o účetnictví, neboť neúčtovaly správně o majetku, v účetních závěrkách nevykázaly správně stav majetku a při inventarizaci nezjistily, zda skutečný stav majetku odpovídá stavu majetku v účetnictví;
- postupovaly v rozporu se zákonem o majetku ČR, především při hospodaření s nepotřebným majetkem a při správě pohledávek za rozpočtové příjmy;
- postupovaly v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách;

- nepostupovaly v souladu s příslušnou vyhláškou, neboť investiční záměry a zprávy pro závěrečné vyhodnocení nevypracovaly v požadovaném rozsahu nebo je nevypracovaly vůbec.

MZe plnilo některé povinnosti správce Programu pouze formálně, zejména:

- v letech 2007 a 2008 uvolňovalo z Programu neinvestiční prostředky, přestože měly být podle dokumentace Programu poskytnuty z běžných výdajů rozpočtu kapitoly 329 – *Ministerstvo zemědělství*. Změnu dokumentace MZe neprovedlo a pro použití těchto neinvestičních prostředků nestanovilo v dokumentaci Programu věcné cíle;
- v některých případech nepostupovalo v souladu s rozpočtovými pravidly a s příslušnou vyhláškou, neboť do Programu zařazovalo i akce, u kterých účastník Programu nepředložil investiční záměry. MZe v registračních listech ani v Rozhodnutích nestanovilo technicko-ekonomické parametry;
- akce vyhodnocovalo pouze z finančního hlediska a nevyhodnocovalo dosažení stanovených parametrů akcí.

Seznam zkratk

dozor	–	státní veterinární dozor
ISPROFIN	–	informační systém programového financování
IZ	–	investiční záměr
KVS	–	krajská veterinární správa
Metodika	–	metodika kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace
MZe	–	Ministerstvo zemědělství
NKÚ	–	Nejvyšší kontrolní úřad
OSS	–	organizační složka státu
PO	–	příspěvková organizace
Program	–	program 229010 – <i>Rozvoj a obnova materiálně technické základny systému řízení Ministerstva zemědělství</i>
registrační list	–	rozhodnutí o registraci akce
Rozhodnutí	–	rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce, rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo stanovení výdajů na financování akcí organizační složky státu
SR	–	státní rozpočet
SVS	–	Státní veterinární správa České republiky
SVÚ	–	státní veterinární ústav
ÚSKVBL	–	Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv